

KATEDRA TEORIE KULTURY FILOZOFICKÉ FAKULTY UNIVERZITY KARLOVY

Autor práce: Adéla Puršová

Název práce: Kultura a gender

Vedoucí práce: PhDr. Václav Soukup, CSc.

Oponent práce: PhDr. Lenka Opletalová PhD.

POSUDEK VEDOUCÍHO RIGORÓZNÍ PRÁCE

TÉMA PRÁCE:

Tématem rigorózní práce je teoretická analýza vývojových proměn generového myšlení ve společenských vědách. V ohnisku zájmu autorky je zejména problematika genderu, sexuality a kultury. Jedná se o velmi aktuální téma, které je předmětem interdisciplinárního zájmu takových disciplin, jako jsou dějiny kultury, gender studies, kulturní studie a sociokulturní antropologie. Práci je možné považovat zejména za příspěvek k dějinám feministické antropologie i jako výzvu k budování alternativní výzkumné perspektivy, která nebude považovat svět žen za svět „těch druhých“. V této souvislosti cítím jako nezbytné ocenit již samu volbu tématu, které je v české kulturologii a antropologii téměř nezpracované a představuje preferované „horizontální téma“ v grantech udělovaných Evropskou unií.

KONCEPCE PRÁCE:

Práci tvoří 4 logicky uspořádané a tematicky vzájemně spjaté kapitoly, ve kterých autorka chronologicky mapuje vznik, vývoj a současný stav dané problematiky. V první kapitole, která představuje expozici celé práce, autorka zasvěceně mapuje genealogii generové perspektivy ve výzkumu kultury. Pozornost přitom věnuje takovým tematickým oblastem jako jsou geneze feminismu a ženské emancipace, ženské perspektivě ve vědě a vztahu genderu, kultury a jazyka. Ve druhé kapitole, která je zaměřena na myšlenkové zdroje generového výzkumu kultury, přenáší svojí pozornost k reflexi generové problematiky ve filozofických, sociologických a antropologických teoriích. Ve třetí části práce, která má výrazně antropologický rozměr, autorka analyzuje myšlenkový přínos k výzkumu genderu a

kultury v dějinách klasické a postmoderní feministické antropologie. Prostřednictvím sevřených monografických profilů významných feministických antropoložek (A. C. Fletcherová, E. C. Parsonsová, E. B. Leacocová, G. Rubinová, M. Rosaldová, S. Ortnerová, H. Moorová aj.) provádí deskripci a interpretaci nejdůležitějších teorií, přístupů a metod v dějinách feministické antropologie. Tato část práce v sobě zahrnuje velký potenciál a po dalším rozšíření může být zpracována do podoby relevantní učebnice pro obor kulturologie nebo kulturní antropologie. Závěrečná čtvrtá kapitola logicky rozšiřuje generovou problematiku o biologickou perspektivu, zejména přístupy spjaté se sociobiologií. Obecně lze konstatovat, že práce má promyšlenou koncepci a logickou strukturu, která umožní na tématu dále teoreticky pracovat a rozšířit ji do podoby publikovatelné vědecké monografie.

OTÁZKY K OBHAJOBĚ:

Jakým způsobem hodlá diplomantka na tématu dále pracovat. Cítí jako užitečné rozšířit stávající práci a pokud ano, jakým směrem se bude práce dále ubírat?

Jak chápe diplomantka fenomén genderu? Je užitečná tato kategorie jako gnoseologický nástroj výzkumů současné kulturologie?

CELKOVÉ HODNOCENÍ:

Obecně je možné konstatovat, že práce po stránce formální i obsahové splňuje požadavky kladené na rigorózní práci. Autorka jasně a přesvědčivě formulovala cíle své práce a zvolila vhodnou metodiku zpracování. Odborný přínos práce je možné vidět jak ve volbě témat, tak v interdisciplinární uchopení dané problematiky. Textu by ale prospěla větší míra autorských komentářů. To ovšem v žádném případě nesnižuje hodnotu této práce, která již v této podobě představuje fundovaný výklad dané problematiky. Autorka prokázala značné teoretické zázemí, správně pracovala s odbornou literaturou i poznámkovým aparátem.

Doporučuji k obhajobě.

V Praze 2..2.2008

PhDr. Václav Soukup, CSc.